

Forfatter: Dalgas, Ernesto

Titel: Udrag fra Dommedags Bog

Citation: Dalgas, Ernesto: "Dommedags Bog", i Dalgas, Ernesto: *Dommedags Bog*, udg. af Henrik Schovsbo, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1996, s. 76.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-dalgasdomval-shoot-idm139915689872672/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Dommedags Bog

benævnes den Sum af Forestillinger, der just strømmer igennem et eller andet Punkt af Aitilværelsen, men Jeg'et er først et Selv, saa snart der er et Centrum, som ved Tiltrækning og ved Frastødning ordner det løse Forestillingsstof i Baner om sig og om svagere Centra.

Se, saadanne Tanker gjorde jeg mig just, idet jeg udforskede Sjælens Gaade, ikke med Sphygmograph og med deslige kunstige Apparater, hvormed de lærde Herrer ønske at imponere den store Hob; men selv spændt paa Pinebænken og midt under Dissektionen udforskede jeg mig selv. Men nu vendte jeg min Opmærksomhed ikke saa meget mod Evner, Kræfter og Viljer i mit Selv, som mod mine Forestillingers Art og Orden. Jeg følte mig som i et Delirium, som Opiumstygeren eller Haschischpiseren. Thi uafslædt sprang nye Billeder op for mit indre Øje med alle Naturens og Kunstens klareste Farver. Troperne veksled med Polen. Jeg sejlede i Drømme, der var mer levende end Jordens klareste Dag, igennem alle Verdensdele, ja, hen over Havsens Bund og i Jordens Bug. Fremmede Kloder saa jeg med sære Udyr og svævede over Saturni Mørke og Solens Ild og Maanens Is. Da var det mig, som om Rummet brast itu, og jeg saa ind i en ny og ukendt Verden, der dukkede frem af den gamle Verdens Vrag. »Og atter skifter Aanden af min Drøm.« Flere Verdener saa jeg flettede ind i hverandre i samme Rum, af hvilke vor egen Verden var den fattigste, den smudsigste og elendigste. Ukendte Sanser anede jeg, og paa mærkværdig Vis skuede jeg, om end ikke Rum af flere end tre Dimensioner, saa dog Bevægelsen som noget i Rummet, der dog ikke var Rum. Paa een og samme Tid saa jeg paa Ære det faste og ubevægelige Newtons Rum og deri den sig bevægende Natur, idet jeg opfattede baade hvert Legemes Stilling i Momentet og samtidig ved en Slags Fortidsansning den Gliden, hvormed de i Fortiden søgte mod Nuets Ligevægt, skønt denne Bevægelse gennembrød deres Nutidstillinger.

Da var det, som om jeg saa med samme Sansning tilbage i Stedet for frem, tilbage i Fortid. Og jeg saa Verdener glide ind i hverandre og opsluge hverandre. Og jeg saa Bevægelsen æde op sig selv, indtil jeg endte i denne den fysikalske Mulighed, den fuldstændige Ligevægt, det rene Intet, den tomme, hungrige Væren, den sorte Ild, af

hvilken vor Æon ved Tidens Begyndelse udrændt, da Verden sprang ud af Evighedens Moment.

I dette Sekund, Ansigt til Ansigt med det ansigtsløse, erkendte jeg først det ubegribelige, det store Ja = Nej, som ubegribeligt og frygteligt, som om jeg hidtil kun havde læst, hørt og gentaget tomme Ord. Men her smagte og drak jeg i mit Aandedrag og i den indre Opsugning, der foregaa imellem Blodets Ilt og Kødets mindste Trævl, det, som er over – eller under – Forstandens Rækkevidde.

Ak, hvor ere alle vore Forsæt svage! Hvor er vor Mening om vor egen Modstandskraft selvgod og taabelig! Da flød min sidste Tanke, min sidste Selvbevidsthed ud i det Intet, der omgav mig. Som den Skøge, jeg nævnte før, naar hun er sikker paa sit Bytte, flænger det sorte Kjøleliv til Side og viser sin blussende, hede, svedige Barm – saaledes gled nu det sidste Slør til Side, og jeg erkendte i sanselig Skælven Urgrunden, som den er, det evige Intet, der vil være noget, den grundløse, lovløse, ulvehungrige Brynde, ud af hvis Hvirvel Eros og Neikos steg i Tidens Morgen.

Den kulsorte, flydende, materielle, forborgne Ild brast ud i fygende Gnister, der søgte det Sted, hvor alt mit Legem var af Heden fortæret, og hvor kun nu mine Sanser og Følelser dvæled. Da sank jeg og lod mig synke i en Drom, i hvilken kun mine Sanser vaaged, medens min Viden og Vilje vare bundne. Da følte jeg hundrede Kvindearme omfavne mig, og sitrende Legemer trykkede sig mod mit, og disse Øjeblikkets Døtre, der veg i Sanseligen for hverandre som Skumbobler, der briste og genfødtes, de dansede om mig som de Huldgudinder, der danse med Krishna fjært i Civas Land. Da reves først Afholdenhedens Slør, dernæst Frygtagtighedens, dernæst Undseelsens Slør fra min skælvende Sjæl, og i Vellystens Bad laa jeg, blodsvedende, nøgen, som Jomfruen bløder i Molochs glødende Favn.

Og som i tusinde Favntag, der fulgte efter hverandre som en Brudenats hviskende Kys, knustes den sidste Rest af Ære og Blu i en eneste gentagen og atter gentagen og atter fordoblet og atter nyvakt og ustandselig Rus.

Da brød min Stemme ud i et eneste Ord, et »Ja«, saa uvilkaarligt som en Søvnngengers Svar, og først nødtvungent og dernæst frygt-somt frivillig gentoges mit »Ja«, og dernæst hæved det sig som en